

Száz esztendeje adták át a Bökényi duzzasztót és a hajózsilipet

A hazai víziutak fejlesztését szolgáló 1895. évi XLVIII. TC. – többek között – a Hármas-Körös hajózhatóvá tételét is elrendelte. Ennek érdekében épült meg 1905–1906-ban, a folyó Tiszai torkolatától 8 km-re, Zielinski Szilárd műegyetemi tanár (a későbbiekben a budapesti Mérnöki Kamara első elnökének) tervei szerint a Bökényi túságátas duzzasztómű és a hozzá kapcsolódó hajózsilip. Ez utóbbi a maga nemében az első vasbeton műtárgy volt a világon, s a duzzasztómű is a legkorábbi vasbeton építményeink közé tartozott. A bökényi duzzasztással lehetővé vált a 6–700 tonnás uszályok fel-

Az 1990-es évek második felében vállalkozói csoportok és a Körösök menti települések körében felerősödtek az áruszállítási, illetve turisztikai célú víziközelkedés fejlesztése iránti igények. A hazai nagyműtárgyak rekonstrukciós programjában előirányozták a bökényi létesítmény felújítását és korszerűsítését. A műtárgy jövőjével kapcsolatos elképzeléseket azonban nem csupán a folyó hajózhatósága, hanem további térségi vízgazdálkodási célok is meghatározzák. Segítségével biztosítani lehet a közvetlen vízkivezetést és vízpótlást a Hármas-Körösökből kiágazó vízfolyások részére. Aszályos idő-

Csongrád megyei Közgyűlés elnöke nyitotta meg. *Fejér László* a VKK Vízügyi Közgyűjtemények igazgatója a bökényi műtárgy történeti jelentőségét ismertette, *Huszár László* a Konstruktőr Kft. ügyvezető igazgatója pedig a fejlesztési lehetőségeket mutatta be.

Dr. Dobi László és *Bak Sándor* igazgatók a duzzasztó szerepéről adtak tájékoztatást a térség vízgazdálkodásában, *Tirják László* Nemzeti Park igazgatója a Körösök élővilágát ismertette előadásában.

Az emlékülésen *dr. Ijjas István* MHT elnök javaslatot tett az ún. Bökényi Egyezményre, a vízgyűjtőgazdálkodás tervezés támogatását célzó együttműködésre a vízgazdálkodás területén tevékenykedő szakmai szervezetek között. A tanácskozást követően öt szakmai szervezet vezetője írta alá „Együtt a vi-

zeinkért” megállapodást (*ld. 2. oldalon*), melyben kifejezték szándékukat egy vízgazdálkodási együttműködési fórum létrehozására.

A jubileumi emlékülés további eseményei a Bökényi duzzasztómű helyszínén folytatódtak. A résztvevők megtekintették az üzemén kívül helyezett létesítményt, valamint a Duna Múzeum munkatársai közreműködésével rendezett alkalmi kiállítást, az építkezés egykori fényképeit, a műtárgy eredeti felszerelési tárgyait, eszközeit és egyéb archív dokumentumokat.

A nagysikerű rendezvény a helyi szokások szerint készült bográcson birkapörkölt elfogyasztásával és kellemes hangulatú szakmai és baráti eszmecserevel zárult.

Cserkúti Andrásné

úsztatása Békésszentandrásig. Az 1942-ben itt megépült Duzzasztó és hajózsilip további 100 km-rel növelte a folyó hajózhatóságát.

A Körösi hajózás visszaszorulásával a Csongrád külterülethez tartozó Bökényi duzzasztó és hajózsilip elvesztette egykori feladatát. Leromlott műszaki állapota miatt 1987-ben üzemén kívül helyezték. Ezzel megszűnt az üzemi hajózás lehetősége a Hármas-Körös alsó szakaszán, és csak megfelelő vízállás esetén, korlátozott feltételek mellett lehet hajózni a bökényi bögében.

szakban pedig öntözővízzel láthatók el a folyó menti mezőgazdasági területek.

A Bökényi duzzasztó és hajózsilip építésének századik évfordulójára, 2006. augusztus 1-jén jubileumi emlékülést szervezett a Magyar Mérnöki Kamara, a Magyar Hidrológiai Társaság, a GWP (Víz Világ Partnerség) Magyarország Alapítvány, valamint a területileg érintett Körös-vidéki és Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságok.

A Szentesen megtartott emlékülést *dr. Frank József* a

Együtt a vizeinkért!

Az emberiség egy vízválság terhével lépett a 21. századba. A Föld vízkészleteiből mennyiségi és minőségi szempontból is egyre nehezebb kielégíteni a társadalom és az élővilág igényeit. A válság megoldására az Európai Unió tagállamai elhatározták, hogy 2015-ig jó állapotba hoznak minden felszíni és felszín alatti vizet, és erre a Víz Keretirányelvben jogilag kötelezték magukat. Ennek a célnak az elérése, majd az eredményeinek megőrzése nagy kihívást jelent, aminek csak a társadalom széles rétegeinek támogatásával lehet megfelelni.

A Víz Keretirányelv és benne előírt vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés küldetése döntően környezeti-ökológiai jellegű. A vízzel való gazdálkodás gyakorlatában számos egyéb stratégiai jelentőségű gazdasági és életminőségi szempontot is figyelembe kell venni. Ilyenek például a klímaváltozás hatásaira való válaszadás, a területi és társadalmi egyenlőség biztosítása a vízhez való hozzájutásban, a víziközmű szolgáltatás minőségi színvonalának emelése és gazdasági folyamatainak stabilizálása, az ár- és belvízvédelem, az egyre gyakoribb nagy-csapadékok és aszályok kárainak megelőzése. Ezeknek a szempontoknak a figyelembe vétele – a környezeti, gazdasági és jóléti célok között egyensúlyt biztosító integrált vízgazdálkodás eszközeinek és módszereinek meghatározása – a tagállamok saját ügye. Saját maguknak kell megoldaniuk ezt a feladatot a Víz Keretirányelvben előírt környezeti célkitűzések egyidejű teljesítésével. A vízgyűjtőkön osztozó országoknak együtt kell működniük.

Magyarország és a magyar szakemberek ebben a munkában támaszkodhatnak a hazai vízgazdálkodás hagyományaira, a ke-

rettervezés és a kilencvenes évek közepén megkezdett, hazai irányelvek alapján végzett vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés tapasztalataira, amelyek nemzetközi mércével mérve is magas színvonalúak voltak. Így az integrált vízgazdálkodási tervezést a sajátos természetföldrajzi és gazdasági körülményeink között magas színvonalúan oldhatjuk meg.

Az elmúlt egy-két évtized ellentmondásaitól sem mentes folyamatai és a most folyó jelentős átalakulások különösen fontosá teszik azt, hogy mindez szakmailag jól megalapozottan történjék.

A Magyar Mérnöki Kamara, a Magyar Hidrológiai Társaság, a Magyar Víziközmű Szövetség, a Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetsége és a GWP (Víz Világ Partnerség) Magyarország közösen is támogatni akarják az EU Víz Keretirányelv céljainak hazai megvalósítását, olyan módon, hogy közben a társadalom számára fontos, a vízzel kapcsolatos gazdasági és életminőségi célkitűzések is megfelelő súlyt kapjanak.

Ennek érdekében javasolják és támogatják

- az integrált vízgazdálkodás szellemét tükröző magyar vízgazdálkodási politika mihamarabbi megalkotását és jóváhagyását az Országgyűlésben,

- a gazdasági és jóléti célok, valamint a Víz Keretirányelvben előírt kötelező kör-

nyezeti követelmények elérését biztosító intézkedési programok integrált tervezési módszereinek kialakítását,

- a társadalom szakszerű és hatékony bevonását a döntési folyamatokba,

- a mindezekhez szükséges stabil, megbízható szakmai intézményi – szervezeti – finanszírozási keretek kialakítását.

Az előbbi célok érvényesítése érdekében kifejezik a szándékukat egy vízgazdálkodási együttműködési fórum létrehozására, aminek a keretében:

- támogatják a vízgazdálkodás-politika, a fejlesztési tervek, a kapcsolódó jogi és szervezeti háttér kidolgozását,

- ezirányú tevékenységeiket egyeztetik és évente közös akcióttervet készítenek,

- a tudomásukra jutó különböző tervekről, intézkedési programokról, jogszabályi vagy más változtatásokkal kapcsolatos elképzelésekről kölcsönösen tájékoztatják egymást, és törekszenek közös álláspont kialakítására, illetve érvényesítésére,

- a nemzetstratégiai fontosságú, a korszerű európai normáknak megfelelő, jogilag, pénzügyileg és szervezetenként megfelelően alátámasztott vízgazdálkodás megvalósításához szükséges szakemberek képzése érdekében szorgalmazzák, hogy a vízgazdálkodás az alapkutatásban és a felsőoktatásban kapjon megfelelő súlyt és erőforrásokat.

Szentes-Bökény 2006. augusztus 1.

Magyar Hidrológiai Társaság:

Dr. Ijjas István elnök

GWP Magyarország Alapítvány:

Reich Gyula alapító elnök

Magyar Mérnöki Kamara:

Dr. Kovács Gábor elnök

Magyar Víziközmű Szövetség:

Dr. Ányos József elnök

Vízgazdálkodási Társulatok Országos Szövetsége: **Fehér Ferenc** főtitkár

„Keleti hete” kajak-kenu túra

A „Keleti hete” elnevezéssel augusztus 21-én kezdődött az a négynapos kajak-kenu túra, melyet a TIKÖVIZIG szervezett a Keleti-főcsatorna átadásának 50. évfordulója alkalmából.

A Tiszalóktól induló és a Bakonszegi leeresztő zsilipig tartó mintegy 98 km-es távon igazgatóságunkat *Dalmadi Zsolt*tal képviseltük, illetve a 4. napon csatlakozott hozzánk *Bak Sándor* igazgató, valamint *Lúczi Gergely* és *Oroján István*.

Várakozással telve indultunk 21-én Gyuláról a Tiszalóki védelmi központhoz, ahol rövid tájékoztató után 10.00 órakor szálltunk vízre, ezzel kezdetét vette a nagy „Keleti” kaland.

Az első, közel 5 km-es szakaszon a résztvevőkkel vezetett *dr. Persányi Miklós* környezetvédelmi és vízügyi miniszter is, aki a Tiszavasvári beeresztő zsilipnél – az átszilipelést követően emléktábla avató beszédet mondott. *(Folytatás a 3. oldalon)*

„Keleti hete” kajak-kenu túra

50 évvel ezelőtt, 1956 július 14-én adták át a Keleti-főcsatornát. Építésében mérnökök, technikusok, kubikusok, politikai foglyok, munkatáborosok vettek részt. A 98 km hosszú főcsatorna a Tiszántúl öntözését, halastavak, ipari létesítmények és a lakosság vízigényét, pihenését szolgálja. Az emléktáblát állították a TIKÖVIZIG dolgozói.

Tiszavasvári, 2006. augusztus 21.

(Folytatás az 2. oldalról)

A megemlékezést záró ebéd után folytatódott a túra, és a 15 km-nyi táv végén megérkeztünk első szálláshelyünkre, a hajdúnánási gátórházhoz. Mivel az evezés nem tartozik a mindennapos tevékenységeink közé (első ízben szálltunk mindketten kenuba), kellemesen elfáradva kötöttünk ki, és a több órás ülés után igen jólesett újra a földön járni. Eközben a gátórháznál már javában folytak a munkálatok, debreceni vízügyi kollégák hada szorgoskodott (a négy nap alatt végig) azon, hogy megfelelő ellátásban részesülhessenek a rendezvény résztvevői. A tábor, illetve a sátrak felállítása után következett a vacsora: a jól megérdemelt paprikáskrumpli, majd este egy busz vitt bennünket a hajdúnánási strandra, ahol egy medence és egy csúszda várt ránk és közel tíz óráig fürdőzhettünk.

A második nap harsány ébresztővel

kezdődött 6.30-kor, majd rövid – ám annál kisebb népszerűségnek örvendő – reggeli torna után jöhetett egy kiadós reggeli házigazdáink jóvoltából. A sátorbontás és az úti csomagban összeállított ebéd felvétele után vízre szálltunk és elindultunk, hogy teljesítsük az aznapra kitűzött 33 km-es szakaszt.

Utunk során két helyen álltunk meg pihenni: az első pihenőt kb. az aznapi táv felénél, az M 35-ös autópálya Keleti főcsatornán épülő hídjánál tartottuk, ahol a főcsatornán létesített pontonhíd miatt a hajóinkat ki kellett emelni. A beruházásról tartott rövid előadást követően a híd alvízi oldalán szálltunk ismét vízre. A második pihenő a főcsatorna 44+000 fm szelvényében lévő ún. „balmazújvárosi bukó”-nál várt ránk, ahol szintén át kellett emelnünk hajóinkat. Itt a debreceni igazgatóság Vízrendezési és Vízhasznosítási osztályának vezetője, *Orbán Ernő*

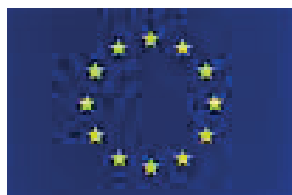
tartott ismertetőt a műtárgyról és a főcsatornáról. A pihenő után már csak egy rövid 3 km-es szakasz következett, amikor is megérkeztünk a balmazújvárosi faházhoz, az esti szállásunk helyszínére.

A túra harmadik napján várt ránk a leghosszabb szakasz, mintegy 42 km, így a reggeli és a sátorbontás után nyomban vízre szálltunk. Pihenőt a „hajdúszoboszlói bukó”-nál (körülbelül félúton) tartottunk, ahol a Polgári Szakasz mérnökség vezetője, *Sándor Attila* rövid előadás keretében ismertette a főcsatorna sokrétű szerepét a térség vízgazdálkodásában. A hátralévő 22 km-t megállás nélkül tettük meg a Földesi gátórházig. Ezen az estén is – ahogy azt már vendéglátóinktól megszokhattuk – finom vacsora várta a fáradt túrázókat, majd ezután következett az éjszakába nyúló buli...

Az utolsó napon, a fennmaradó 8 km-es szakaszon csatlakoztak hozzánk kollégáink, így együtt eveztünk a túra végét jelentő Bakonszegi leeresztő zsilipig a záró ünnepség helyszínéig. Az azt követő ebéd után annak reményében búcsúztunk el vendéglátó kollégáinktól, hogy ez a példaértékű módon megszervezett emléktúra a jövőben hagyományá válik.

Köszönjük, hogy részt vehettünk!

Szabó János

Magyar–román határvízi együttműködés fejlesztése Európai Uniós támogatással

Befejezéséhez közeledik a „Magyar–Román belvízi vízkárelhárítási együttműködés fejlesztése a Körös-völgyben” című projekt a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságon. A munka keretében megújul az igazgatóság magyar–román Belvízvédkezési Szabályzata.

A korábban papíros alapú dokumentációt a mai igényeknek megfelelő korszerű, digitális adathordozón megjeleníthető szabályzat és terv váltja fel.

A számítógépi feldolgozás lehetővé tette érdekében modern, műholdas helymeghatározási módszerrel felmérésre kerültek a közös érdekű vízrendezési létesítmények: 132 km belvízcsatorna medre 250 méterenkénti keresztmetszelvevények felvételével, a szivattyútelepek, a vízkormányzó és a közlekedést biztosító mű-

tárgyak műszaki paraméterei. A terepi geodéziai felméréseket a KÖVITE PLUSZ Mérnöki Tervező és Szolgáltató Kft. végezte el. A munkát nehezítette a 2006. első félévben folyamatos belvízi helyzet, a belvízcsatornák magas vízszintje, a terepen való közlekedés nehézségei és a nagy növényi fedettség.

Jelenleg van folyamatban a felmérések eredményeinek számítógépi feldolgozása, melynek során elkészülnek a digitalizált helyszínrajzok, csatorna-hossz-szelvények, valamint a műszaki adatokat tartalmazó táblázatok. A Belvízvédkezési Szabályzat tartalmi része és formai megjelenése a román területi vízügyi szervekkel és a határmenti vízügyi igazgatóságokkal egyeztetve került meghatározásra.

A projekt lényeges része a gyulai és a

nagyváradai vízügyi szervek szakembereinek tapasztalat cseréje. Ez két-két nap időtartamban egymás székhelyén teendő látogatással valósul meg. Négy-négy munkatárs a helyszínen ismerkedik a közös érdekű vízrendezési létesítményekkel és kicserélik a belvízi vízkárelhárítás során szerzett tapasztalataikat, megvitatják közös problémáikat. Lehetőség nyílik a szaknyelvi ismeretek bővítésére is. A találkozókra szeptember hónap folyamán kerül sor.

A program végrehajtása a PHARE CBC kisprojekt alap keretén belül Európai Uniós támogatással valósul meg, melyet a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság koordinál.

Cserkúti András
projekt menedzser

Kagylópusztulás

A nyári hónapokban az igazgatóság területén több felszíni víztéren is történt kisebb nagyobb volumenű kagylópusztulás, mely többnyire az amuri kagyló (*Anodonta woodiana*) egyedeit érintette.

Háttér információ a kagylókról

A kagylók szűrőaplálkozású állatok, állandóan szűrik a vizet, a szerves törmeléket és a baktériumokat elfogyasztják, így csökkentik a víz szervesanyag-tartalmát. Testükben jól ellenőrizhető módon akkumulálják a szennyező nehézfémeket, ezért alkalmasak a vízszennyeződések jelzésére. A tavi kagylók télen petéznek és a peték több hónapot töltenek a nőstény kopoltyúin, míg kifejlődnek belőlük a lárvák. A petéből kikelő lárvák halakon élősöködnek. A lárvák a héjon lévő karmok segítségével megkapaszkodnak a halak bőrén és a bőrbe zárva fejlődnek kb. 10. hétig, ekkor a hal szöveteiből táplálkoznak. A hal, ha valamilyen kóhoz, növényhez dörgölődik, a kagylólárva az aljzatra hull, ettől kezdve már a kagylók megszokott módján a vízből kiszűrt táplálékot fogyasztják.

A kelet ázsiai eredetű amuri kagyló a növényevő halak telepítésének eredményeképpen terjedt el felszíni vizeinkben. 1988-ban a XII. Halászati Tudományos Tanácskozáson egy előadás már arról számolt be, hogy a Szarvas–Békésszentandrási holtágban lévő kagylóknak több, mint a 40–45%-a amuri kagyló. Megjegyzendő, hogy az amuri kagyló az őshonos kagylófajok kiszorítása révén az édesvízi tápláléklánc nem kívánatos átrendeződését eredményezi.

Intézkedések

a kagylópusztulások kapcsán

2006. július 1-jén a területileg illetékes csatornaőr a Dögös-Kákafoki főcsatorna 0–3000 fm szelvényében tömeges, a Szarvasi-holtág 14+056–14+826 fm szelvénye között szórványos, vélhetően a főcsatornából besodródott kagylótetem jelenlétét észlelte. A csatornaőr tájékoztatást adott arról, hogy a térségben a megelőző nap repülőgépes természetész történt. Igazgatóságunk a másodlagos szennyeződések elkerülése érdekében a kagylótetek letermeléséről a jogszabályi (132/1997. [VII. 24.] Korm. r.) előírásoknak megfelelően, III. fokú készütség keretén belül gondoskodott. A letermelt kb. 150 kg kagylótetemet a Szarvasi gyepmesteri telepre szállítottuk. A káresemény okának feltárására a Körös-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség és a Békés megyei Növény és Talajvédelmi Szolgálat annak megítélésére, hogy a kagylópusztulás külső szennyeződés hatására következett-e be, vízvizsgálatot végzett. A vízvizsgálatok a külső szennyeződés közrehatását az észlelt jelenségben nem támasztották alá.

2006. július 22-én a Szarvas–Békésszentandrási holtág 0–3600 fm

Kagylópusztulás a Szarvas–Békésszentandrási holtágban

szelvény közötti szakaszán igazgatóságunk területileg illetékes csatornaőrre kagylópusztulást észlelt. Igazgatóságunk a kagylótetek letermelését készütségen kívül, a holtág torkolati szakaszán lévő gazfogyó gereb üzemszerű működtetésével folyamatosan végezte. A Szarvas–Békésszentandrási holtág víz-átöblítése a levonuló árhullámot követően július 5-től folyamatos volt, a holtág kagylópusztulással érintett szakaszát is többnyire 6 m³/sec-os vízhozam jellemezte, de a vízi növényzettel gazdagon benőtt parti sávban a kagylótetek feltorlódtak, melyek jelenléte rontotta a holtág jóléti hasznosítási lehetőségét. A kagylópusztulással érintett szakaszon az ÁNTSZ kezdeményezésére Békésszentandrás jegyzője furdési tilalmat rendelt el. A Körös-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség a káreseményt 2006. július 26-án úgy minősítette, hogy a felszínen úszó kagylótetek meg nem engedhető környezeti hatása miatt gondoskodni kell azok letermeléséről. Igazgatóságunk III. fokú vízminőségvédelmi készütség keretén belül 950 kg, a parti sávban összegyülekezett kagylótetemet termelt le és szállított a Szarvasi gyepmesteri telepre.

A parti szegélyből a letermelést csónakból, a csónakban elhelyezett hordóba merülőháló segítségével végeztük. A Körös-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség által a kagylópusztulás okának feltárására végzett vízvizsgálatok az észlelt jelenség okát nem tárták fel, az elvégzett vizsgálatok alapján a kagylópusztulás a holtág vízminőségére, a holtágat érő külső szennyeződésre nem volt visszavezethető. A megyei főállatorvossal történt egyeztetés alapján július 31-én a Felügyelőség hatósági mintavételezés keretében az elhullott kagylótetekből mintavételezést végzett, a vett mintákat igazgatóságunk az Országos Állategészségügyi Intézetbe szállította, ahol vizsgálat történt annak megítélésére, hogy a kagylópusztulás állategészségügyi okokra (atkák, baktériumok fertőzöttség, stb.) visszavezethető-e.

2006. augusztus 3-án a Békésszentandrási Siratói-holtágon észlelt kagylópusztulásról érkezett bejelentés igazgatóságunkra.

2006. augusztus 7-én a Hortobágy-Berettyó főcsatorna alsó 18 km-es szakaszán észlelt kagylópusztulást a területileg illetékes gátőr.

Az észlelt jelenségek kapcsán végzett vizsgálatok azt támasztották alá, hogy a kagylópusztulások nagy valószínűséggel nem külső, rendkívüli szennyeződések hatására következtek be, ezért erre is figyelemmel igazgatóságunk augusztus 9-én levélben kereste meg a halászati hatóságot, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Békés Megyei Földművelésügyi Hivatalának Vadászati és Halászati Felügyelőségét, hogy a halászatról és horgászatról szóló 1997 évi XLI. törvény (8. § [3], 36 § [1]) előírásai alapján a halászati hasznosítók figyelmét hívja fel a kagylótetek letermelésére és elszállítására, ill. egyéb az észlelt jelenséggel összefüggő, a törvény előírásaiból fakadó kötelezettségeik betartására.

A felhívást követően a többnyire szórványosan jelentkező kagylótetek letermeléséről a területileg illetékes halászati hasznosítók gondoskodtak.

2006. augusztus 14-én a Szarvas–Békésszentandrási holtág (13+938–14+825 fm) Bikazugi szakaszán és a K-1 öntöző-főcsatorna 0–1+500 fm szelvények közötti szakaszán történt szórványos kagylópusztulás.

Kagylópusztulás okai

A kagylópusztulások nem külső szennyeződések hatására következtek be, az ok az adott víztér ökológiai rendszerében bekövetkezett biológiai folyamatokra volt visszavezethető. A kagylópusztulásban szerepe lehetett a túlnépesedett kagylópopuláció elöregedésének, a kánikulai időszakokban fellépő magas vízhőmérsékletnek, de a negatív állategészségügyi vizsgálati eredmények ellenére sem zárható ki, hogy a kagylópusztulásban atkák is szerepet játszottak. Az atkák nem önmagukban, hanem a bakteriális fertőzésnek utat nyitva idézik elő az elhullást.

Levonható következtetések, javaslatok

A regisztrált káresemények ráirányították a figyelmet arra, hogy egy káresemény minősítése kapcsán elengedhetetlen lenne, hogy ismerjük az adott víztér ökológiai állapotát, hogy ismerjük a Víz Keretirányelv előírásainak megfelelő biológiai minősítést. A halászati víztereknél bekövetkezett káresemények esetén, a rendkívüli szennyezésnek a 132/1997 (VII. 24.) Korm. r. alapján történő minősítésébe, a jelenleg érintett szervezeteken (Felügyelőség, ÁNTSZ, Vízügyi Igazgatóság) túlmenően javasolt lenne a halászati hatóságot is bevonni, annak megítélésére, hogy a vízminőségi kár nem a halászatra vonatkozó előírások megszegése miatt, vagy azzal összefüggésben következett-e be.

Dr. Vasas Ferencné

Megvalósult a Phare támogatású projekt

Véget ért egy fejezet...

Voltak bizonytalanságok, kétségek, remények de végül úgy látszik sikeresen eljutottunk a végéhez. A kiviteli munkák befejeződtek a projekt pénzügyi lezárása még hátra van.

A Phare CBC 2001–2005. program záróakkordjaként, 2004. év április 30.-án a Környezetvédelmi Infrastruktúra Hálózatok Támogatási Alapra kiírt pályázaton 500 ezer EURO-t nyert „A Kettős- és Sebes-Körös árvízvédelmének fejlesztése” című projektünk.

A terv egyik része az volt, hogy a Kettős-Körös jobb oldali árvízvédelmi töltését 1177 fm hosszban az előírt biztonságra kiépítjük a békési híd és a duzzasztó között. A másik rész a Békési hajómenedék és a duzzasztó közötti szakaszon lévő elavult hírközlőkábel cseréjét, a harmadik pedig a Sebes-Körösön az országhatárnál egy ult-

rahagos vízhozammérő hely kiépítését tartalmazta.

Sok kedvezőtlen körülmény nehezítette a megvalósítást. A pályázat értékelése elhúzódott. A késést növelte az időigényes közbeszerzési eljárás. Mire a kivitelező SZEVIÉP Rt megkezdhetné volna a munkát beköszöntött a tél.

Valamennyien emlékezünk az év elejétől június közepéig tartó szinte folyamatos árvízvédekezésre. Szó, ami szó nem a töltésépítők álma volt ez az időszak!

A 16 hónapos futamidő jelentős része eltelte mire a kivitelezés megkezdődhetett.

Jó munkaszervezéssel gyakorlatilag 2 és fél hónap alatt befejeződött az építés.

A 152 millió Ft-os beruházás hiánytalanul megvalósult a tervezett határidőre és 2006. augusztus 3-án átvettük az

elkészült létesítményeket a kivitelezőtől.

A megvalósult projekt eredményeként növekedett az árvízi biztonság a Kettős-Körös jobb parti árvízi öblözetben, valamennyi határszelő folyónkon megépült a beérkező vízhozamot folyamatosan mérő távjelzős mérőhely.

Az EU előcsatlakozási alapokból nyert támogatással amit lehetett megvalósítottuk. Ennyire voltunk képesek! Ha végignézzük a megvalósított 5 projekt műszaki tartalmát és beruházási értékét eredményesnek ítélni lehetjük a bekapcsolódásunkat az uniós pályázati rendszerbe.

Természetesen nem ülhetünk a babérjainkon.

A kohéziós alapokból is ki kell szakítani amire szükségünk van. Kilátások egyéb forrásokra így vannak.

Az INTERREG első szakaszában két eredményes pályázatunk volt. A Kisdelta árvízi szükségeltározó vízviSSzavezetési helyének tervezéséhez, a gyulai mértékadó vízmérce rekonstrukciójához és az Élővíz-csatorna induló szelvényében egy ultrahangos rendszerű távjelzős vízmérce kiépítéséhez nyertünk támogatást.

A most kiírt második lépcsőben további tervezésekhez és építési munkákhoz próbálunk támogatást nyerni.

Nem volt hiábavaló az elmúlt cca. 7 év a Phare pályázatainak iskolájában. Lassan és olykor keservesen tanultuk, és még most is tanuljuk hogyan tudjuk leghatékonyabban kiaknázni a lehetőségeket.

Tanulásokkal is szolgált ez az idő. A legfontosabb talán az, hogy csak alaposan előkészített pályázatoknak van esélye a megvalósulásra. Több évre előre kell a fejlesztéseket beütemezni, a tulajdonviszonyokat rendezni, az engedélyeket beszerezni. A pályázatok kiírása után szinte reménytelen vállalkozás mindezeket az alapfeltételeket biztosítani. Minden pályázat kiírt feltételrendszere, a lebonyolítás rendje más – és nem biztos, hogy az egyszerűsödés irányába mutat a változás – minden részlet fontos és „zsebbe vágó” lehet.

A régi mondás szerint „Hajózni kell” újabb így kell módosítani ezt a mondást: „Pályázni kell”!

Dénes György
projekt menedzser

Kitüntetés

A Magyar Köztársaság Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztere az augusztus 20-i Nemzeti Ünnepek alkalmából Miniszteri Elismerő Oklevél kitüntetés adományozott Szabukáné Czédli Edit gazdasági osztályvezető helyettes részére.

Az igazgatóság gazdálkodási területén végzett magas színvonalú munkája elismeréseként került a kitüntetés adományozásra, külön is kiemelve gazdálkodási tartalékok fel-tárása és a gazdálkodási egyensúly megőrzése érdekében végzett eredményes munkáját.

Közös ellenőrző mérések a Körösökön

A Magyar–Román Vízügyi Bizottság előírásának megfelelően 4 év után újra fel kellett mérni a Gyulai duzzasztó hatásterületén kijelölt hat, a Biharugrai fenékgát hatásterületén kijelölt hét keresztcszelvényt.

2006. augusztus 14–15-én a Fehér-Körös, augusztus 16–17-én a Sebes-Körös magyar és román szakaszán végeztük el a román kollégákkal közösen a geodéziai felmérést.

A mérési eredmények egyeztetése még nem történt meg. Az jól látható a jelenlegi és a korábbi mérési eredményeink összevetésekor, hogy a duzzasztó és a fenékküszöb jelentős mederváltozást nem okozott a vizsgált időszakban.

A mérések közben szakmai tájékoztatást kaptak a kollégák az elkészült és a tervezett árvízvédelmi fejlesztésekről.

Dénes György

Őszi védműfelülvizsgálatok

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló kormányrendelet előírja a védekezésre kötelezett szervezetek számára a védművek, műtárgyak, tartozékok, a védekezési anyagok, berendezések, gépek és eszközök évenkénti felülvizsgálatát.

A 2006. évi igazgatósági felülvizsgálati program elkészült, és a térségi vízszétesztő létesítmények felülvizsgálatával szeptember 14-én megkezdődik az árvízvédelmi- és belvízvédelmi művek őszi felülvizsgálata.

Az október 31-ig tartó időszakban a szakbizottságok az igazgatóság működési területén ellenőrzik a folyószabályozási művek állapotát, a nagyműtárgyakat, a gépészeti berendezéseket, a vízkárelhárítási célú véderők állapotát, a védelmi anyagokat, eszközöket és telephelyeket, a vízrajzi műtárgyakat és berendezéseket, az informatikai és hírközlő hálózatot, az igazgatósági kezelésű másodrendű védműveket, azok műtárgyait, és részt vesznek a társulati, FVM és önkormányzati kezelésű művek felülvizsgálatán is.

A magyar-román közös érdekeltségű létesítmények szemléje Románia területén október 3–6 között, magyar területen október 17–20 között lesz. Az idei közös szemle programja kiegészült az operatív vízkárelhárító rendszerek és technológiák bemutatásával, hosszú távú árvízvédelmi stratégiák, hegy- és dombvidéki árvíztározási, valamint árvízi veszély- és kockázatelemzési témakörök szakmai megvalósításával.

A szakbizottságok munkáját követően, a felülvizsgáló bizottság október 31-november 3 között a Szeghalmi Szakasz mérnökség, november 7–9. között a Gyulai Szakasz mérnökség, november 10-én pedig a Szarvasi Szakasz mérnökség területén szemléli meg az elsőrendű árvízvédelmi védvonalak mentén minden olyan létesítményt, amely a védelmi biztonságra hatással lehet.

Az érintett útvonalak mentén megsejmelik a fontosabb belvízvédelmi létesítményeket különös tekintettel, a rekonstrukcióval érintett belvízi létesítményekre.

A felülvizsgáló bizottság ellenőrzi az előző évi intézkedési tervek megvalósítását, a szakbizottságok megállapításait, a védelmi dokumentumokat és az őrök felkészültségét is.

Az árvízvédelmi és belvízvédelmi művek őszi felülvizsgálata november 17-én kiértékelő értekezlet megtartásával zárul, ahol megfogalmazásra kerülnek az árvíz- és belvízvédelmi biztonság érdekében megvalósítandó feladatok.

Cserkúti Andrásné

SZEMÉLYÜGYI HÍREK

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya öregségi nyugdíj miatt felmentéssel megszűnik:

- Papp Istvánnak szivattyútelepi gépkarbantartó munkakörben, 2007. február 28-val a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.

- Váradi Miklósnénak ügyintéző munkakörben, 2007. január 31-vel a Gazdasági Osztálynál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya egészségügyi okok miatt felmentéssel megszűnik:

- Szabó Lászlónak gépkezelő munkakörben, 2006. december 5-vel a Szeghalmi Szakasz mérnökségnél.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya áthelyezéssel megszűnt:

- Illich Dórának csoportvezető munkakörben, 2006. július 31-vel a Gazdasági Osztálynál.

EURÓPAI REGIONÁLIS
ALAP

MAGYARORSZÁG - ROMÁNIA
ÉS MAGYARORSZÁG - SZERBIA ÉS MONTENEGRÓ
Határon Átnyúló Együttműködési Program

MAGYAR KORMÁNYZAT
TÁRSFINANSZÍROZÁS

Kisdelta árvízi szükségtározó korszerűsítése I.

Az INTERREG IIIA pályázat támogatásával készülnek el a Kisdelta árvízi szükségtározó víz visszavezető műtárgyának létesítési vízjogi engedélyes-, kiviteli- és kiviteli tendertervei.

A pályázat megvalósítása 5 mérföldkő (munkacsomag) teljesítésével fog realizálódni.

Az 1. mérföldkő teljesítése 2006. június 23-i teljesítési időponttal megvalósult, azaz a VÁTI KHT. Dél-alföldi Regionális Képviselete jóváhagyta ennek a munkacsomagnak az előrehaladási je-

lentését és megtörtént a támogatási szerződés szerinti kifizetés.

Ennek a munkacsomagnak a keretén belül elkészítettük a tervezési tendertervet, lefolytattuk a tervező kiválasztásához a közbeszerzési eljárást és szerződést kötöttünk a nyertes pályázóval a tervezési projekt megvalósítására. A tervezési munkát a Konstruktív Mérnökszolgálati Kft. végzi el.

Petróczy Edit
projekt menedzser

HU-RO-SCG-1/052 „Távmérő hálózat fejlesztése”

Az INTERREG III. A támogatásával a projekt megvalósítását három munkaszakaszra terveztük:

1. Tanulmányok és műszaki tervek készítése: 2006. jan. 9–május 8.

A munkacsomagon belül megvalósult:

– Fehér-Körös, Gyula vízmerce törzsállomás rekonstrukciója
– Gyula – Tápcsatorna távjelző ultrahangos vízhozammérő állomás építése és a berendezések beszerzése

megoldandó feladatokhoz a:

– megvalósíthatósági tanulmányok (előkészítő munkaként)

– tenderdokumentációk

– kiviteli tervek készítése.

2. A megtervezett építmények kivitelezése és a szükséges berendezések beszerzése:

2006. május 9–december 8.

Ezeknek a feladatoknak ellátására egyszerűsített közbeszerzési eljárás lefolytatásával a kivitelező kijelölésre került, a vállalás szerződést megkötöttük vele, a munkahely átadások folyamatban vannak, **rövidesen kezdik a kivitelezést.**

Kendrella János projekt menedzser

Közmunka program a Gyulai Szakaszmérnökség területén

Szakaszmérnökségünkön a KÖR-KÖVÍZIG 2006. évi közmunka program nyertes pályázata alapján 2006. március 15-től dolgoznak közmunkások. Kezdeti létszámuk 60 fő volt, majd július 1-jétől 90 fő, illetve augusztus 1-jétől 252 főt foglalkoztattunk közmunka végzésre, október 15-ig.

A közmunkásokat a Megyei Munkaügyi Központ kiközvetítésével, a munkaügyi kirendeltségekkel együttműködve vettük fel, vagyis csak regisztrált munkanélkülit alkalmazunk. A nyertes programnak megfelelően a felvettek zöme roma származásúak közül került ki, melyhez segítséget a Cigány Kisebbségi Önkormányzatoktól kaptak területi felügyelőink és őrünk a felvételkor.

Közmunkásaink egységesen a jelenlegi minimálbérért vannak foglalkoztatva, a felvett munkásokat az orvosi alkalmassági vizsgálat elvégzése után állítottuk munkába, a munka és balesetvédelmi oktatást követően.

Minden közmunkásnak biztosítunk a balesetmentes munkavégzés érdekében munkakesztyűt és bakancsot, illetve havi bérükkel együtt munkaruházati térítést is kapnak.

Természetesen a munkavégzéshez szükséges szerszámokat is biztosítjuk, a programnak megfelelően (kasza, fejsze, ágvágó oló, fűrészes stb.).

A közmunkásokkal a munkahelyeken közvetlenül a gát- és csatornaőrök foglalkoznak, akik a naponta elvégzett munkamennyiségeket rögzítik, melyek alapját képezik a területi felügyelők által vezetett felmérési és építési naplónak, valamint a központ felé leadott jelentéseknek.

A közmunkások foglalkoztatását ún. humán mentori segítségnyújtással is támogatja az elnyert közmunka program.

A foglalkoztatottak tényleges munkavégzése ár- és belvízvédelmi létesítményeinken, valamint véderdeinken az alábbi feladatokat jelenti:

- árvédelmi töltések és szivárgó csatornáinak géppel meg nem közelíthető helyeken történő takarítása (rampák, depóniák környéke, meredek töltésrészsű, töltéstartozékok, stb.),
- belvízvédelmi csatornák gaztakarítása, cserjeirtása,
- örtelek, szivattyútelepek környezetének rendezése,
- véderdők ápolása, gondozása (kapálás, metszés, stb.).

Fontos megjegyezni, hogy a jelentős tavaszi ár- és belvízvédekezési munkáknál is alkalmaztuk közmunkásainkat: a töltéseinken főleg pallóverés takarítást, csatornáinkon pedig vízfolyásgátló akadályok eltávolítását végeztettük.

A feladatoknak és műveink elhelyezkedésének megfelelően Elek, Lőkősháza, Békés, Békéscsaba, Sarkad, Geszt, Mezőgyán, Mezőberény, Doboz, Köröstarcsa, Tarhos, Méhkerék, Kőtegyán, Gyula településekről foglalkoztatunk közmunkásokat.

A közmunkaprogram a foglalkoztatott munkanélküliek munkához jutása mellett jelentősen hozzájárul műveink megfelelő karbantartottságához, a védképesség biztosításához, melyhez széles körű lakossági és gazdasági igények is társulnak.

Kopcsák András

Ambrus Lajos

(Bercel, 1923. január 7.– Budapest, 2006. július 29.)

Okleveles mérnök. Munkásságát műszaki tisztként az Alsó-Fehérkőrösi Ármentesítő, Belvízszabályozó és Vízhasznosító Társulatnál kezdte Gyulán, majd az 1948-as államosítás után a gyulai Folyammérnöki Hivatal mérnöke volt. Amikor 1953-ban megalakultak a területi vízgazdálkodási feladatok megoldására a vízügyi igazgatóságok, akkor a Gyulai VIZIG mérnöke, majd szakmérnök volt. 1954–1955-ben az Országos Vízügyi Főigazgatóságon szolgált, majd visszakérte magát Gyulára, ahol előbb árvízves csoport-, majd osztályvezető volt

egészen 1968-ig. Ekkor újra Budapestre, az Országos Vízügyi Hivatalba, annak Vízrendezési Főosztályára rendelték be, ahol – többek között – sokat tett a magyar–román határvízi kapcsolatok fejlesztéséért. 1980-ban áthelyezését kérte a VIZITERV-hez, ahol szakmai tapasztalatait és kiváló nyelvtudását hasznosítva egészen 1984-ig a Vállalat algériai kiküldetésében irányító tervezői, szaktanácsadói feladatokat látott el. Szakmai működésének főbb területei az árvízvédelem, a folyószabályozás, a vízrendezési és a belvízvédelem voltak.

Ambrus Lajos emlékezete

A család felkérésére szeretnék néhány szóval megemlékezni az én kedves Lajos barátomról. Mindketten gyulaiak voltunk, ahol családjainkat nagyon sok szál kötötte össze, bennünket, ketőnket pedig évtizedek során kialakult igaz, őszinte barátság.

Lajos hivatásának a vízügyi mérnöki pályát választotta. Miután műegyetemi hallgatóként szerencsésen túlélte a háborút, és megszerezte diplomáját szülővárosunkban, Gyulán kezdte el. Itt több évtizedes tevékenységével járult hozzá a Körös-völgy ár- és belvízvédelméhez. Ezt az értékes munkáját alkalmam volt közlelni is figyelemmel kísérem, mert előbb édesapámmal, majd bátyámmal, majd utóbb, amikor magam is mérnök lettem, velem dolgozott együtt. Amikor később Gyuláról Budapestre, a vízügyi főhatóságához került, már országos, sőt nemzetközi szinten dolgozott a magyar vízügyért, és érdemelt ki ezzel általános megbecsülést. De élénk szellem és sokirányú világban és új szakterületen kezdjen munkába. Észak-Afrikában, Marokkóban és Algériában drénezési feladatok megoldására vállalkozott, amihez komoly tanulmányokkal új ismereteket is kellett szereznie. De minderre képes volt, és nem csak sikeresen megoldotta a rábízott feladatokat, hanem azokat illetően komoly szaktekin-téllyé is vált. Meg kell jegyezni, hogy szakmai sikereinek eléréséhez nagyban hozzájárult francia, német, angol és román nyelvtudása is.

Mint kezdtem, Lajoshoz mindenkor szoros kapcsolatok fűztek engem és családomat. Ismertük őt diákként, velünk volt fiatalemberként a gyulai társasági életben és amikor feleségül vette a családomhoz közel álló Jutkát, esküvőjén édesapám volt a tanúja. Mikor megszületett kislányuk Ágika, úgy tekintettük őket, mintha a saját családunkhoz tartoztak volna. Ahogy pedig az évtizedek múltak és az én családtagjaim sorra elmentek, Lajos úgy maradt meg nekem, mintha a bátyám lenne. Átéreztem fájdalmát, amikor néhány éve elvesztette feleségét Jutkát, és megdöbbenve láttam, amint a magányhoz társult betegség egyre jobban elhatalmasodik rajta, miközben pedig lánya Ági, és unokái, Peti és Gyuri nagy szeretettel veszik út körül és hősie-sen küzdenek érte.

Lajost nagyon szoros kapcsolatok fűztek testvéreihez, Júliához és Dodihoz, valamint a szüleihez, de ragaszkodása kiterjedt egész családjára is. Nagy gonddal dolgozta fel apai és anyai őseinek minden fellelhető anyagát és készítette el az Ambrus és a Ladics családok családfáját, ill. azok évszázadokra visszamenő, részletes történetét. Büszke volt arra, hogy családja gyulai volt és elérte, hogy édesanyja családi házából, melyhez gyermekkorának anynyi emléke fűzte ajándékozással múzeum, Gyula város egyik nevezetessége váljon. A Ladics-házat, a gyulai polgárságnak ezt az eredeti formájában fennmaradt emléket, gyakran felkereste, és nagy szeretettel segítette annak fenntartását.

Lajos nem csupán kiváló mérnök, de nagy intelligenciával és hatalmas általános

műveltséggel rendelkező ember is volt. Az általa beszélt több nyelven az élet minden területéről illetően rengeteget olvasott, amiben nagy segítségére voltak a családja által közel kétszáz év alatt felhalmozott magyar és idegen nyelvű könyvek és egyéb irodalmi anyagok is. A zene – amit maga is művelt – mindig nagy élvezettel töltötte őt el, különösen óriási áhítattal tudta kedvenceit, Bachot és Mozartot hallgatni. Nagy műveltsége nyitott szellemmel és a világ jelenségeit elfogulatlan, tiszta logikával elemző filozófiával társult. Minden érdekeltte őt, a természettudományoktól kezdve, a történelmen át, a politikáig. Számomra mindenkor nagy élvezetet jelentett vele bármilyen témakorról beszélgetni. Amikor egy-egy gondolatában elmerült, vagy azt kifejtette, annyira csak arra koncentrált, hogy megfeledkezett az őt körülvevő környezetéről is. Ezért általában szórakozottan tartották és a vele történt dolgokkal kapcsolatban sok kedves anekdota is keletkezett. Ez azonban nem zavarta, mert rendkívül finom humorérzéke volt, ami a vele folytatott tárgyalást különösen élvezetessé tette.

Lajos nagy intellektusa mellett egyszerű és szerény ember volt, aki soha hívságokra nem törekedett és aki megelégedett a világ csendes szemléletével, ezzel emelkedve felül az élet viszonyosságain. Egyénisége számunkra, akik igazán ismerték és szerették őt, egész életünkben drága emlék marad.

Kienitz Gábor

TÓTH IMRE (1952–2006)

Tóth Imre a Szeghalmi Szakmérnökség dolgozója hosszantartó, súlyos betegségben 2006. július 22-én életének 54. évében elhunyt. Temetése július 28-án volt Szeghalomban.

Imre 1952. szeptember 5-én született Szeghalmon.

1982-ben került a vízügyi szolgálatba mint kőműves.

1991. november óta mint duzzasztó karbantartó dolgozott a körösladányi duzzasztóműnél.

Munkáját tehetsége szerint, a lehető legjobban, a legjobb akarattal végezte.

Emlékét megőrizzük.

Sipos Imre

Megszépült az igazgatóság épülete

Huszonhárommillió forintból megszépült Gyulán a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság épülete. A kivitelező, a Gyulabau Építőipari és Szolgáltató Kft. tavasszal kezdett a vízügyi székház felújításához, a műszaki átadást augusztus 10-én tartották. Az épület használatbavételéhez a műemlékvédelmi felügyelet is hozzájárult. A székház Gyula belvárosának meghatározó épülete, homlokzatának felújítását a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium biztosította költségvetéséből. A homlokzati díszeket az eredeti állapotnak megfelelően állították helyre, az eredeti méretben és for-

mában új külső nyílászárók készültek fából.

A XIX. századi épületet az örmény származású fegyver- és lőszerkereskedő, Thezarovits építtette. Ezután az 1863-ban alakult Békés vármegyei Takarékpénztári Egyesület épülete lett 1907-ben, majd 1964–72 között bővítették. A vízügyi igazgatóságnak 1950 óta a székháza. A homlokzat utolsó, át-fogó javítása óta több, mint négy évtized telt el.

A vízügyi igazgatósági épülete helyi védelem alatt álló, városképi jelentőségű.

Szőke Margit

*Békés Megyei Hírlap,
2006. augusztus 11.*

Átszervezés

A Kormány 182/2006. (VIII. 28.) Korm. rendeletében módosította a Környezetvédelmi és Vízügyi Miniszter irányítása alá tartozó központi és területi államigazgatási szervek feladat- és hatásköréről szóló 276/2005. (XII. 20.) rendeletet.

A 2006. szeptember 1. napján hatályba lépett rendelet értelmében a megszűnő Körös-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség általános jogutódja az

Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség lett.

A rendeletben meghatározott egyes igazgatási feladatokat az **Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Kirendeltsége Gyula** megnevezésű kirendeltség látja el.

Magyar Közlöny 2006/106. szám

Hidrometeorológia

Július hónapot az évszakhoz képest lényegesen melegebb, az átlagosnál jóval szárazabb időjárás jellemezte.

Napközben 22 °C és 35 °C közötti, míg a hajnali órákban 13 °C és 22 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltak.

A havi középhőmérséklet 24,3 °C volt, ez az érték – jelentősen – 2,5 °C-al magasabb a sokéves átlagnál.

Júliusban az igazgatóság területén átlagosan 23,8 mm csapadék hullott, amely az erre az időszakra jellemző sokéves átlagnál lényegesen kevesebb.

A csapadék területi és időbeni eloszlása – a zápor-zivatar tevékenység következtében – igen szélsőséges volt.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 81,1 mm-t – Fazekaszugban mérték, míg a legkevesebb csapadék – 7,7 mm – a Gyulai dűzasztónál hullott.

Területünkön 2005. november 1. és 2006. július 31-e közötti időszakban átlagosan 434,6 mm volt a lehullott csapadék mennyisége, amely 36,7 mm-el haladta meg a sokéves átlagot.

Július hónapban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag közelében helyezkedett el, talajvízkútjainkban – a száraz időjárás következtében – 20–60 cm-es vízszintsüllyedést észleltünk, a talajvíz a terepszint alatt 105–400 cm között ingadozott.

Augusztus hónapot az évszakhoz képest kissé hűvösebb, az átlagosnál jóval csapadékosabb időjárás jellemezte.

Napközben 15 °C és 33 °C közötti, míg a hajnali órákban 10 °C és 21 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltak.

A havi középhőmérséklet 20,4 °C volt, ez az érték 0,7 °C-al maradt el a sokéves átlagtól.

Az elmúlt hónapban az igazgatóság területén, átlagosan 100,3 mm csapadék hullott, amely az erre az időszakra jellemző sokéves átlagnak több mint kétszerese.

A csapadék területi és időbeni eloszlása – a zápor-zivatar tevékenység következtében – igen szélsőséges volt.

A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiség – 141,4 mm – Szeregyházán, míg a legkevesebb csapadék – 65,6 mm – Békésen hullott.

Területünkön 2005. november 1. és 2006. augusztus 31-e közötti időszakban átlagosan 534,9 mm volt a lehullott csapadék mennyisége, amely 87,6 mm-el haladta meg a sokéves átlagot.

A havonként lehullott csapadékmennyiségek és a sokéves átlag alakulása az alábbi:

	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Márc.	Ápr.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Össz.
Sokéves átlag (mm)	46,8	39,0	29,3	29,8	33,0	45,0	56,7	65,8	52,5	49,7	447,3
Tárgyi időszak (mm)	25,1	62,5	27,6	50,0	47,3	47,1	62,9	88,3	23,8	100,3	534,9
Eltérés az átlagtól (mm)	-21,7	+23,5	-1,7	+20,2	+14,3	+2,1	+6,2	+22,5	-28,7	+50,9	+87,6

Augusztusban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag közelében helyezkedett el, talajvízkútjainkban – az előző hónapoz képest – jelentős vízszintváltozást nem észleltünk, a talajvíz a terepszint alatt 93–412 cm között ingadozott.

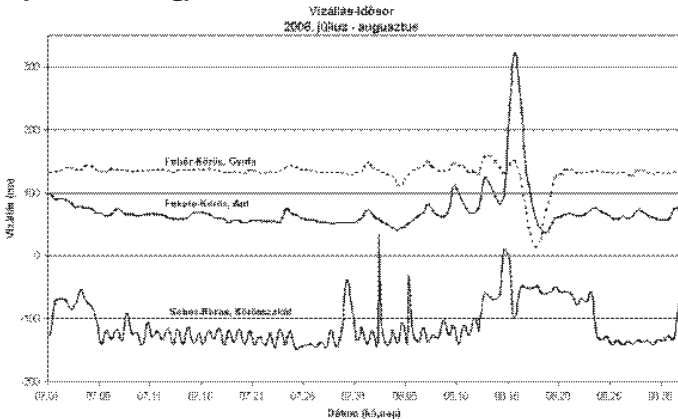
Török Jánosné

HIDROLÓGIA

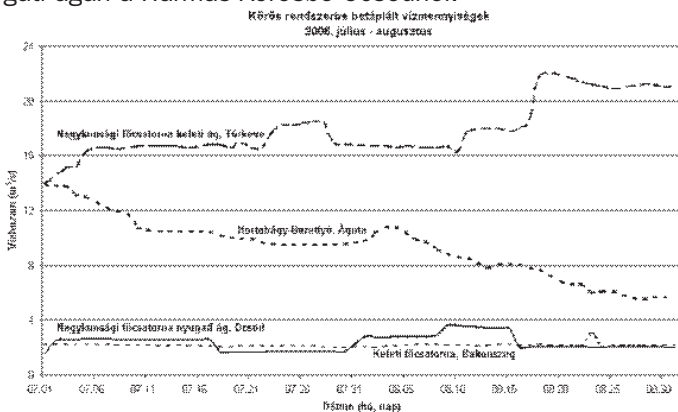

A Körösök hegyvidéki vízgyűjtő területén július hónap kevésbé, augusztus viszont sokkal csapadékosabbnak mutatkozott. Az első hónapban csak alkalmanként fordult elő lokálisan 10 mm-nél nagyobb mennyiségű csapadék. Augusztusban viszont több esetben regisztráltak 50 mm-t meghaladó mennyiséget Biharfüred állomáson.

Duzzasztóink folyamatosan üzemeltek az elmúlt 2 hónap alatt. Júliusban a vízszintek részben a duzzasztás hatására stagnálóak voltak, augusztusban a csapadék hatására már kialakultak kismértékű vízszintemelkedések. Az emelkedések legjobban a Sebes-Körösön mutatkoztak, ahol közrejátszott a hegyvidéki tározók vízeresztése is.

A vízkészlet növelése érdekében folytatódott a tiszai víz betáplálása a Körös rendszerbe. A betáplálás 4 ágon keresztül történt. Keleti-főcsatornán keresztül Bakonszegnél a Berettyóba, Hortobágy-Berettyó-főcsatornán keresztül Ágotánál, Nagykunsági-főcsatorna keleti ágán Túrkevénél, a nyugati ágán a Hármaskörösbe Öcsödnél.

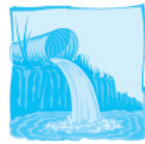
Néhány jellemző állomás vízhozam értéke

július 31-én: augusztus 31-én:

	(m ³ /s)	(m ³ /s)
Fehér-Körös, Gyula	6,80	5,52
Fekete-Körös, Sarkad-Malomfok	6,58	14,5
Kettős-Körös, Békés	13,2	19,5
Sebes-Körös, Körösszakál	11,6	12,0
Sebes-Körös, Körösladány	17,3	22,3
Berettyó, Szeghalom	5,66	7,55
Hármaskörös, Gyoma	28,9	39,6
Hármaskörös, Kunszentmárton	54,2	55,9

Kurilla Lajos

Vízminőség

Országos és regionális törzshálózati mintahelyek vízminőségi osztályba sorolása a VM adatbázis adatai, az MSZ 12749 szabvány alapján.

A vízvizsgálatokat a Körös-vidéki Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség végezte.

Minősítési időszak 2006. július 1–2006. augusztus 31. Mintaszám: ■

Mintavételi hely	■	A.	B.	C.	D.	E.
Fehér-Körös Gyulavári 9,3 fkm	4	III	III	III	III	II
Fekete-Körös Sarkad 16,1 fkm	4	III	III	III	III	II
Kettős-Körös Békés d.f. 116,7 fkm	2	II	II	-	-	II
Kettős-Körös M.berény kh. 103,9 fkm	4	III	IV	IV	IV	II
Sebes-Körös Körösszakál 59,4 fkm	4	III	IV	IV	III	II
Sebes-Körös K.ladány 10,10 fkm	2	III	III	-	-	III
Hármaskörös Gyoma 79,3 fkm	4	III	III	II	III	II
Hármaskörös B.szentandrás 48,0 fkm	2	III	V	-	II	II
Élővíz-csatorna Veszely 24,2 fkm	0	-	-	-	-	-
Élővíz-csatorna Békés tork.	4	III	V	IV	III	II

Jelmagyarázat:

- A csoport: az oxigénháztartás jellemzői I. osztály: kiváló víz
 B csoport: nitrogén és foszforháztartás jellemzői II. osztály: jó víz
 C csoport: mikrobiológiai jellemzők III. osztály: tiszta víz
 D csoport: mikroszennyezők toxicitása IV. osztály: szennyezett víz
 E csoport: egyéb jellemzők V. osztály: erősen szenny. víz

Vízminőségi kárelhárítás:

Igazgatóságunk területén III. fokú vízminőségvédelmi készülség volt érvényben a Dögös-Kákafoki főcsatorna 0–3000 fm szelvényében lévő kagylótetekem letermelésére 2006. július 1-jén 15 órától július 4-én 6 óráig, illetve a Szarvas-Békésszentandrás holtág 0–3600 fm szelvényében a parti sávban kisodródott kagylótetekem letermelésére 2006. július 26-án 14 órától július 31-én 18 óráig. (Részletek: Kagylópusztulás c. írásban).

Dr. Vasas Ferencné

F.: KÖR-KÖVIZIG 5700 GYULA, Városház utca 26.

Díj hitelezve
Körzeti Postahivatal
GYULA 1. 5701

NYOMTATVÁNY

KÖRÖS-VIDÉKI
hírlevél

Kiadó: Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. Felelős kiadó: Bak Sándor igazgató
 Szerkesztő: Cserkúti Andrásné
 5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*. Fax: 66/526-407
 E-mail: korkovizig@korkovizig.hu, www.korkovizig.hu
 Megjelenik kéthavonta 600 példányban
 Kiadványszerkesztés: Kovács Sándor. Nyomtatás: Schneider Nyomda, Gyula, telefon: 66/461-410